

Michail Puchov - Nad terminátorem

1

Dvinský se teprve tři dny před odletem dozvěděl kdo vlastně bude jeho společníkem při cestě na Evropu. Náčelník mu tehdy řekl:

"Poletíš sám s komputerem."

"S kýmže?" podivil se Dvinský.

"S počítačem! Na Evropě nepotřebuji jenom specialisty. Ostatně, komputer s kterým poletíš, není jen tak obyčejný sériový model. Je něco extra. Má to být jeho další zkouška. Uvidíš sám."

Zbylé tři dny o tomto rozhovoru Dvinský nepřemýšlel. Loučil se s Nad'ou. V předvečer odletu jí řekl:

"Teď na tebe budu myslet celých Čtrnáct dní a nikdo mi v tom nebude překážet!"

"Letíš sám?"

"Když nepočítám počítač."

"Chudáčku," politovala ho. "Roboti jsou hodní, ale nemají žádný cit. Bude se ti moc stýskat. Nemám pravdu?"

"Nemáš," odporoval Dvinský, "budeš se mnou ty."

Ráno už byl na kosmodromu. Evropa není jenom jeden ze světadílů planety Země, je to také jeden z Jupiterových měsíců. A na něm sídlí pobočka Výzkumného ústavu Akademie. Obchodní trajler tam létá jednou ročně. Cesta mu trvá půl roku tam a půl roku zpátky.

Jen zřídkakdy se používají expresy. Je v nich málo prostoru, žádný komfort a jeho cestu provázejí grandiózní energetické výdaje.

Čekání je však někdy dražší.

Kosmodrom. Hranice mezi nebem a zemí. Vždy jsou tu dvě skupiny lidí: odlétající a ti co je vyprovázejí.

Nad'a tu nebyla. Na tom se domluvili. Je smutné, když tě někdo vyprovází a ještě smutnější, když vyprovázíš někoho ty. A to dokonce i v tom případě, když rozloučení je jen dočasné.

Na orbitální stanici už Dvinského čekali. Expres k Jupiteru neodlétá každý den. Do-provodili ho až k hangáru. Expres bez tahače vypadal drobounce, na první pohled připomínal stíhačku bez křídel.

U otevřeného vstupního otvoru se Dvinský rozloučil se všemi, kteří ho vyprovázeli. Už po kolikáté vyslechl poslední instrukce o tom, jak se má chovat při startu a přistání.

Pak se vyšplhal po kovovém žebříku do kabiny. Usedl do pilotního křesla. Palubní desku měl přímo před sebou.

Žaluzie vstupního otvoru se uzavřely a oddělily ho od ostatních.

2

"Dobrý den," ozval se hlas. "Vladimir Sergějevič Dvinský? Nemám pravdu?"

Hlas zněl klidně a vyrovnaně, právě tak jak Člověk očekává od normálního automatu.

Nemám pravdu, říká vždycky Nad'a. Je to podivuhodné, že se Člověk rozloučí se ženou a první slova, kterými ho přivítá automat, jsou její oblíbenou průpovídkou.

Pro filozofa z toho vyplývá jediný závěr: Člověk je svou pamětí svázán s minulostí.

zatímco stroj je svým programem nasměrován na budoucnost. Loučení s člověkem je analogií setkání se strojem. Proto stejná slova? Nesmysl!

"Nazdar," odpověděl po chvíli mlčení Dvinský.

"Připravte se," řekl hlas. "Už brzy odstartujeme. Nemáte strach ze samoty?"

"Ne."

"To je dobře. Existují věci, které člověk musí nejdřív prožít sám... Dobře. Čtrnáct dní pro vás budu vším: pilotem i společníkem. Budu se o vás starat. Nahradím vám matku. Nebo dívku. Máte přeci děvče, že ano?"

"Snoubenku."

"Vidíte, Volod'o, jak umím hádat. Dovolíte mi, abych vám takhle říkal? Je vám třicet. Já jsem o něco málo starší. Nicméně jsme prakticky vrstevníci. Máte něco proti mému návrhu?"

"Pohoda," odvětil Dvinský. "Jak to myslíte, že jsme vrstevníci?"

"To je dlouhé vyprávění," řekl bezbarvě počítač. "Máme však před sebou dvě neděle volného Času. Vaše snoubenka tu není a nikdo jiný se tu o vás starat nemůže. Jenom já. Proto si zapněte pásy. Odlétáme. Můžete kouřit, i když je to *zakázané*. Mně kouř nevadí. Kdyby tu začalo hořet, tak to společnými silami uhasíme."

"Jsem nekuřák."

"To je paráda," pronesl komputer. "Kouř mi nevadí, ale nepříjemně smrdí. I v hašení požárů nemůžu najít nic přitažlivého."

"Opravdu. Žádná sláva."

"Jste chytrý Volod'o. Všetmu rozumíte. Tak dobře. Už jste se připoutal? Paráda. Odlétáme."

3

Přetížení nebylo nijak velké, a tudíž nepřinášelo žádné obtíže. V tom je výhoda startu z orbitálních drah. Přetížení je malé, ale za to trvá dlouho. Při startu ze Země je tomu naopak.

Lehký otřes jim oznámil, že tahač se oddělil a vrací se zpátky na základnu.

"Připravte se na stav beztlíže."

"Vždy připraven," odsekl Dvinský.

"Dobře. Jak ho snášíte?"

"Docela to ujde."

"Paráda," řekl počítač. "Četl jsem, že se ho mnozí lidé bojí. Já sám tyhle pocity nemám. Jak se vám líbí výraz "pocitový výzkumník"? To je ten, co zkoumá různé pocity. V tom smyslu je každý z nás výzkumným pracovníkem..."

Dvinskému podtrhli křeslo. Padal na podlahu. Pád se však protáhl a Dvinský sám sebe přesvědčoval, že křeslo je tam kde má být a že je k němu stále ještě přivázaný. Nic nikam nepadalo. Beztlíže.

"Je to určitě zábavné," řekl počítač. "Četl jsem, že člověk má pocit že z pod něj vytrhávají křeslo. Ale brzy to přejde, když je člověk trénovaný."

Ve své době toho Dvinský natrénoval opravdu hodně. Stiskl tlačítko na opěradle a pásy z něj sklouzly. Dvinský se přidržoval křesla, aby mu někam neodplavalo. Ano, bylo to nezvyklé.

"Žádný komfort, že jo?" řekl komputer. "Ne oběd je, bohužel, prozatím brzy. Dáte si něco k pití? Máme tu čaj, kávu, různé šťávy, limonády..."

"Dal bych přednost kávě," odpověděl Dvinský.

"Jasně. Když jsem ještě byl člověk," navázal počítač, "také jsem dával přednost kávě."

4

Pomalu ubíhal druhý den letu. Dvinský se nejdřív s počítačem bavil. Ted' se mu však začal vyhýbat. Poslední věta, která mu uvízla v paměti, ho vyvedla z míry: "Když jsem ještě byl člověk..." Konstrukterův vtip? Ne. V slovech počítače bylo něco děsivého. Jako by zavál chlad z cizí, tajené minulosti. "Když jsem ještě byl člověk..."

Toho večera počítač řekl:

"Zbytečně se stydíte. Mě nemůže nic urazit. Nemyslete si, že něčeho lituju. Všichni si myslí, že jsem něco ztratil. Hodně ztratil a něco málo získal. Naopak. Skoro nic jsem neztratil a získal jsem hrozně moc. Mozek, očištěný od emocí, čisté myšlení bez příměsi ponižujících vášní... Jen se ptejte. Odpovím vám na jakoukoli otázku."

Zmlkl. Dvinský také mlčel. Pochopil už, že jeho společník je kyborg. Nejedno století se už takoví potulovali po stránkách románů. Ale že něco takového existuje i ve skutečnosti, o tom Dvinský nikdy neslyšel.

"Opravdu jsem kyborg," pokračoval neviditelný společník. "Znáte to slovo?"

"Jo."

"Ale nevěděl jste, že se musí vyslovovat s přízvukem na první slabiku. Určitě jste dával přízvuk na "borg"."

"Ano."

Tak to je lidská tragédie. Ted' je pro něj podstatné jenom jedno - správně dávat přízvuk.

Na druhou stranu, proč z toho dělat tragedii. Musel to udělat dobrovolně, když se na to dal. A jak sám přiznává, tak se mu to líbí.

"Z Evropy mě vysadí na Jupitera," pokračoval neviditelný společník. "Představte si to. Není to zázrak? Budu pracovat tam, kam doposud mohli jenom roboti. Pod věčně rozbouřenou atmosférou, na dně plynného oceánu. Sám na věky věků. Je to nádherné... Nemám pravdu?"

Dvinský mlčel.

"Vám je, zcela určitě, úplně jedno, že jsem robot," řekl jeho společník. "V něčem máte pravdu. Všichni mají pravdu. Jenom si nemyslete, že jsem o tom snil, že jsem se k tomu propůjčil dobrovolně. Máme před sebou ještě hromadu času a jestli budete chtít, tak vám budu všechno vyprávět."

5

"Smrt, to je samota. Ani jednou jste neumíral? Nikdy jste necítil, jak se zpomaluje a zastavuje čas? V tomhle stavu prolétne věčnost. Je delší než celý váš život. Zajímá vás to?"

Nebo se zbytečně vnucuju?"

"Ne, opravdu je to zajímavé," řekl Dvinský po krátké pauze. "Vždyť tohleto snad ještě skoro nikdo nevyzkoušel. Přesněji řečeno, nikdo neměl možnost o tom někomu vyprávět."

Rozhovor probíhal v téže kabině, na tomtéž místě, když zapomeneme, že za noc se expres přemístil o mnoho milionů kilometrů dál. Dvinský se vlastně kyborga na nic nevyptával. Jak bylo zřejmé jeho zvykem, robot vedl rozhovor sám.

"Je to kolaps času," opět promluvil kyborg. "Vy, oproti všem ostatním, jste v té chvíli v jiné časové rovině. V subjektivním čase smrt neexistuje, protože v ní neexistuje vědomí. A tak svět proklouzne mimo. Reálná je jenom cizí smrt, protože vlastní pro žádné individuum neexistuje."

"To je pohodlná teorie," řekl Dvinský. "Myslím si, že s vámi mnozí budou souhlasit, když jim o tom všem budete vyprávět. Je příjemné cítit se nesmrtelným, i když třeba jenom ve svém vlastním čase."

"No, ona ta nesmrtelnost v zastaveném světě není nic tak perfektního. Bát se však vlastní smrti není nutné. Vesmír ve vědomí umírajícího *zamrzá* právě tak, jako pro vesmír *zamrzá* hroustící se hvězda. Kdybych to býval věděl, tak bych tu teď nebyl. Nicméně však mé rozhodnutí bylo lepší, než jsem předpokládal. Teď, jak vidíte, jsem pochopil hromadu věcí. Nemáte ani představu, jak mocným nástrojem je nyní můj mozek. Faktem je, že možnosti lidské představivosti jsou omezené."

"A co vaše?"

"To je něco úplně jiného. Vždyť všechno, o čem jsem právě hovořil... Já jsem nic takového necítil. Všechno bylo daleko klidnější. Nešťastná náhoda. Byl jsem v bezvědomí. Potom přímo na operačním stole mi dali na vybranou: buď - anebo. Samozřejmě, že mi nenavrhovali smrt, to ne... Ale... Život mrzáka mě, bůh ví proč, vždycky strašil. Tak jsem se rozhodl, aby nebylo nic, žádný zranitelný obal. Nedlouho před tím jsem se rozešel se ženou. Ta myšlenka se narodila díky ní. Vždycky mi říkala: Jsi docela hodný, ale nemáš žádný cit. Jsi jako robot. Měl bys být počítačem."

6

"Život se nám nějak nevyvedl," vyprávěl robot. "Byli jsme spolu pět let. Miloval jsem ji, ale moc jsem žárlil. Teď chápu, že jsem přeháněl. Tehdy se mi zdálo, že je až přesprávil lehkomyslná."

"Zdálo se vám?"

"Samozřejmě," odpověděl kyborg. "Byla velmi krásná, chytrá... Samozřejmě, že měla úspěchy. No a na mě to někdy dolehlo. Krátce řečeno, byl jsem schopný zabít kohokoliv, kdo by se jen odvážil k ní přiblížit. Je to šílená věc - žárlivost. Uvnitř vznikne znepokojení, prázdnota... Potom to prázdno zaplní cosi černého, co vyplave z hlubin. A rázem je z tebe úplně jiný člověk. Pak děláš věci, kterých potom lituješ. A jak lituješ! Vlastně, sám zabíjíš všechno... Postupně se společný život stává nesnesitelným, pak zůstane jenom jediné možné řešení."

"Co máte na mysli?"

"Rozvod," vysvětlil kyborg. "Samozřejmě, že tohle řešení pro nás bylo velmi těžké. Šíleně jsem to prožíval, ale... Představte si, že pár dní nato, jsem jel kamsi pracovně a vidím ji, jak stojí na ulici. A ne sama. Stála tam s mužem a oba se smáli. No a tehdy mě žárlivost zase pohltila. Zaneslo mě to kamsi za město, a pak jsem se vzpamatoval až na operačním stole..." Kyborg se odmlčel a potom pokračoval: "Jo, žárlivost je šílená věc. Teď už mnohé věci

chápu. Kdybych měl tu moc a mohl se vrátit do té doby, tak bylo všechno jinak. Není možné dívat se na ženu jako na osobní vlastnictví. Stokrát jsem jí přísahal, že se to už víckrát nestane. Stokrát jsem přísahal sám sobě... A všechno se opakovalo znovu a znovu..."

"Jste přesvědčený, že jste opravdu miloval?" zeptal se Dvinský po krátké odmlce.

"Samozřejmě! A věřím tomu, že i ona milovala mě. Je to taková žena... Samozřejmě, že mě milovala. Po svém, to je jasné. Prakticky o tom nikdy nemluvila, ale jsou věci, které člověk sám vycítí. Je to tak?"

"Asi ano," přikývl Dvinský.

7

Od startu už uběhl týden. Čas vyplněný hovory s kyborgem prosvištěl jako vichřice. Expres právě prolétal pásem asteroidů. Pás už tradičně považovali za místo, kde je zvýšené meteorické nebezpečí. Ve srovnání s ostatními částmi sluneční soustavy se tu pravděpodobnost srážky opravdu zvyšuje více než tisíckrát, ale stejně zůstává nicotně malá.

"Můžu si sám uvařit kávu?" zeptal se Dvinský.

"Nelíbí se vám moje metoda?"

"Ale líbí. Jenže jsem si ještě nikdy nevařil kávu ve stavu beztlíže. Zdá se mi, že ji vaříte skoro tak, jako někdo ze známých na Zemi. Možná, že až si ji uvařím sám, tak mi vaše bude chutnat ještě víc."

"Tak si to zkuste," svolil kyborg. "Není to sice podle předpisů. Jsme v pásu asteroidů a pasažéři mají sedět ve svém křesle. Mohou přijít zrychlení, nárazy. Expres se vyhybá nějakému meteoru a vy do něčeho vletíte hlavou. Ale na co jsou předpisy? Aby se porušovaly. Přece nemůžete čtyřicet hodin sedět na místě a ani se nepohnout."

Dvinský se motal kolem kuchyňského automatu. Expres mohl vézt prakticky až pět lidí. Teď jsou čtyři křesla vymontovaná a je tu místa dost. Kuchyňský automat se nacházel vpravo za pilotním křeslem. Vedle něj byl průzor. Za průzračným sklem začínalo prázdno, zaplněné černým nebem. Okno do tmy bylo posypané droboučkými hvězdami a vypadalo jako směr kávy a práškového cukru než z ní člověk udělá turka.

Jak se dělá káva ve stavu beztlíže? Velmi jednoduše. Kapalinu je potřeba trochu zmagnetizovat, nebo nabít elektřinou. To je první věc. Džezvu taky trochu zmagnetizujeme, nebo nabijeme elektřinou. To za druhé. Teď už to není džezva, ale magnetická, nebo elektrická past. A káva se pak pije z magnetických šálků...

Najednou mu cosi vyrvalo džezvu z rukou a jeho samého hodilo směrem k palubní desce. Letěl hlavou kupředu. Až skoro u přístrojů ho to přibrzdilo, zastavilo a postavilo na nohy. Potom ho to vhodilo do křesla. Tím problémy skončily.

8

Dvinský si pořádně prohlížel kabinu. Byl to jen malý šálek kávy, ale kabinu zamatlal dokonale. Nyní lezl po kolenou s hadrem v ruce a stíral kávové loužičky. Kyborg mu pomáhal.

"Ještě musí být dvě louže v koutě. Správně. Jedna je ještě víc vpravo."

"Jsou tam," řekl Dvinský a stíral skvrnu. "Jak je můžete tak přesně najít? Cožpak máte oči zaměřené do kabiny?"

"Ne," odpověděl kyborg. "Moje oči jsou nasměřované ven, do vesmíru. Ale vlastním inercií snímáče."

"To chcete říct, že reagujete na změnu polohy hmotných částic?"

"Samozřejmě."

"I na tak malou změnu jakou je vylitá káva?"

"Proč ne?"

"Na to je potřeba fascinující přesnost."

"Co vy víte o mé přesnosti?"

"Nic," odsekl Dvinský. Našel druhou skvrnu v koutě. "Nevím o vás nic. Ale každý srovnává se sebou. A ještě jedna věc mě zaujala: Jak jste dokázal manévrovat tak, abych se ocitl ve svém křesle? Asi jste mi zachránil život."

"To nestojí za řeč. Ohrožoval nás meteor. Existuje velké množství drah, které vyvedou expres z nebezpečí. Nekonečné množství. A tohle množství obsahuje nekonečný počet podmnožin drah, jejichž inerční síly vás dostanou přesně do vašeho křesla. Co na mě zbylo? Vybrat optimální variantu podle nějakého parametru. Například podle zrychlení."

"Ale vždyť to je nesmírně komplikovaný variační výpočet!" vykřikl Dvinský. "A ještě je ho nutné řešit prakticky okamžitě! Je to vůbec možné?"

"Proč ne?" opakoval kyborg. "Jestliže je řešení jednoznačné, tak celý proces jeho nalezení směřuje k překladu. Nejde o nic jiného než o čistou lingvistiku. Přeložíte příklad z jazyka základních předpokladů do jazyka řešení. Je jasné, že každý překládá jinou rychlostí."

"A vy jste nejrychlejší ze všech?"

"Ne," řekl kyborg. "Jak se píše v papírech - ovládám oba jazyky tak dokonale, že nemusím nic překládat. Jakmile je dáno zadání, znám i řešení."

"Slovům bych rozuměl," zamyslel se Dvinský. "Ostatně, jestli děláte takové věci instinktivně, třeba tak jako já přecházím ulici, tak bych chápal i to ostatní. V tom případě nevím proč jsem se neocitl v křesle vzhůru nohama? Aha, pro vás je to vlastně taky elementární."

"Samozřejmě," odpověděl kyborg. "Můžu vám dát jakoukoli polohu ve vztahu ke kabině. Mohu vás posadit do křesla, přitisknout tvář na iluminátor, položit vaši ruku na palubní desku, přimět vás stisknout jakékoli tlačítko. Naše ruční řízení je u nás fikce. Když loď řídí robot, pilot vždy může převzít řízení. V našem případě je to možné pouze teoreticky. Signál z palubní desky je nadřazený mým povelům. Ale na mně závisí, jestli bude ruční řízení mlčet, nebo ne."

"Proč je to tak udělané?" zeptal se Dvinský. Opět na okamžik pocítil jako by ho zasáhl závan ledového vzduchu. "Proč?"

"Nikdo to nepředvídal," ozval se kyborg. "Všichni si mysleli, že pilot má vždy možnost převzít řízení do svých rukou. Jenže ve skutečnosti tomu tak není. A je to tak správné. Člověk je vždy v zajetí emocí. Mohou ho přepadnout halucinace, může se zbláznit. Může ho utopit Černá vlna z hlubin jeho vlastní psychiky. Všechno znám z vlastní zkušenosti. Moc a moc se toho může s člověkem stát!"

"A s vámi?"

"Je mi velice líto," odvětil kyborg, "ale se mnou nic."

působí na city, ale na ní už jsme si zvykli. Jupiter - to je něco jiného. Žádné záběry nejsou schopné předat to, co člověk uvidí ze vzdálenosti jednoho miliónu kilometrů. Bezedné hlubiny atmosféry, výduť tajfunů, pruhy oblačnosti, kulaté stíny měsíců. A kromě toho ještě cosi, pro co není v žádném jazyce slov.

Expres doháněl Evropu. Cestovní rychlost už zbrzdili. Dokonce už ukončili i ten nejsložitější manévr, gravitační brždění průletem kolem Kallista a Ganymedu. Teď už expres skoro vyrovnal rychlost s Evropou a jen pomalu ji doháněl. Její skvrnitý disk visel před nimi. Byla větší než Země viděná ze stacionární dráhy a zvětšovala se každým okamžikem.

"Nezapomněl jste, jak se máte chovat při přistání?" zeptal se kyborg. "Za pár minut pronikneme do atmosféry. Jakmile rychlost klesne na tisíc kilometrů za hodinu, vysunu křídla. Přesněji řečeno, nejdřív vypustím brzdné padáky. Nejprve pásový a pak ty normální. Jsou čtyři. Vypadají moc krásně na nebeském pozadí, jako kytice květin. Nicméně, bych dal přednost tomu, aby byly jenom tři."

"Proč?"

"No, sudý počet květin se dává na hrob," řekl kyborg. "Padáky mi připomínají, že jsem... že nejsem tak úplně živý."

Nějakou chvíli mlčeli.

Evropa už byla větší než Jupiter. Její vypouklá číše zabírala polovinu nebe. Už se nezvětšovala, ale bylo vidět čím dál tím víc podrobností.

"Už je čas se rozloučit," pomalu promluvil kyborg. "Doufám, že na naše besedy nezapomenete. Líbíte se mi, Volod'o. Co je hlavní, střežte si svoji snoubenku. Ne abyste se poddal žárlivosti. Teď už bych nikdy nepostupoval tak jako dřív. Byl bych rád, kdybyste ji miloval navždycky. Ať se můj smutný osud neopakuje."

"Vaše žena taky neměla pravdu," oponoval Dvinský. "Podle mě jí bavilo vás mučit. Žena musí být jiná. Za předpokladu, že miluje."

"Mě milovala," namítl kyborg. "Jsou věci, o nichž člověk ví. Ostatně, podívejte se na tu krajinu. Připomíná Alpy! Jaká by podle vás měla být žena?"

Nebe se zbarvilo do fialová. Expres letěl rozžhaveným ovzduším. Hluboko po nimi se míhaly skály, byly nedotknuté civilizací, vypadaly divoce. Od nich se táhly dlouhé stíny. Expres se blížil k terminátoru, hranici světla a stínu. Dole už byl pozdní večer. Slunce zapadalo, i když ve výši sto kilometrů bylo ještě vysoko. Za chvíli přijde noční strana měsíce. Tam je centrem, kde už je noc a lidi jdou spát.

"Žena by měla být hodná," řekl Dvinský, "jako moje Nad'a."

"Jmenuje se Nad'a?"

"Ano. Proč se ptáte?"

"Tak," řekl monotónním hlasem kyborg. "Je to určitě hloupost. Je určitě krásná, že ano?"

"Moc," kývl Dvinský. "I když mi její tvář postupně mizí. Nemohu ji udržet v paměti.

Přesně si pamatuji jenom mateřské znamínko na tváři."

"Na tváři?"

"Ano. Má malé znamínko vedle levého oka. Sluší jí. Jenom její jméno se mi nelíbí. Ale to se dá změnit. Že ano?"

"Jak se jmenuje?" zeptal se po chvíli kyborg.

Dvinský řekl jméno.

"K čemu vám bude?"

Kyborg neodpověděl. Pár okamžiků bylo v kabině ticho. Pak ho přerušil svistot a mňoukání v reproduktorech. Dvinský slyšel radiové vysílání Jupitera.

Proč však kyborg zapojil reproduktor a neodpověděl na otázku?

Expresem trhlo. To vyletěly ven padáky. Snížily zbytkovou rychlost.

Opět chvíle beztlíže. Bez upozornění, bez povelu: Utáhnout pásy. Povrch měsíce vylétl směrem nahoru, otočil se vzhůru nohama. Opět se převrátil. Expres padal. Mihlo se nebe, prázdno zaplněné černí. V dálce se objevil prapodivný různobarevný pugét. Čtyři nebeské květy - oddělené padáky.

"Proč nevysouváte křídla?"

Kyborg mlčel. Nebo odpověď utonula v rachotu reproduktoru.

"Co se děje?"

Žádná odpověď.

Co se mohlo stát? Ví bůh. Za iluminátory se míhaly jen skály a nebe. Skály byly čím dál tím blíží. Blížilo se i nebe. Do toho nepříjemný rachot v reproduktoru.

Dvinský se vrhl k ovládacímu pultu. Ještě je čas. Stačí spustit motor, vysunout křídla. S kyborgem se něco stalo. Po příčinách se bude pátrat až po přistání.

Motor ožil sám. Loď se postavila na zadní. Dvinského náraz vyrval z křesla a vrhl směrem kupředu.

Něco podobného se mu už jednou stalo.

Neuhodil se hlavou o pult. Così ho přibrzdilo. Ne. Visel nehybně ve vzduchu a kdosi od něj vzdaloval ovládací pult. Pomalu kolem něj otáčel kabinou a k jeho očím přibližoval iluminátor. Přetížení mu rvalo obličej do průzoru. Bylo nesnesitelné. Nemohl se pohnout, ale hlava mu pracovala bez problémů. Existovaly věty, které všechno vysvětlovaly: "Roboti jsou hodní, ale nemají cit", "Stokrát jsem přísahal, že se to už nebude opakovat", "Něco mě pohltilo", "Byl jsem schopný zabít kohokoliv", "Teď už bych se tak nechoval", "Mně se nic nemůže stát", "Jmenuje se Nad'a?", "Jak se jmenuje?", "Má znamínko na levé tváři? Že ano?"

To není jen nějaká hloupá náhoda. Ne. Ne!

Přitlačený olověnou tíží ležel Dvinský obličejem na průzračném skle a nebyl schopný se pohnout. V reproduktorech se ozval zvuk podobný pláči.

Kamenitý povrch měsíce se rychle přibližoval.

přeložil Vlado Ríša